

[Gert Petersen.]

melsen af Portugal, men fra dansk side benægtede man, at der var nogen direkte forbindelse mellem NATO og Portugals kolonikrig. Så for så vidt er der ingen tvivl. Der blev ikke efterladt nogen tvivl, og det lagde man megen vægt på fra den danske regerings side gennem den repræsentation, der er i De Forenede Nationer. Men jeg forstår altså, at man nu fra socialdemokratisk side i hvert fald erkender, at der er en sådan sammenhæng, og jeg vil da håbe, at også regeringen vil erkende det.

Så kan man nok spørge, om det overhovedet kan nytte noget som helst at rejse dette spørgsmål i NATO, og det gælder også Grækenlandsspørgsmålet. Kan det nytte noget? Jeg må spørge forslagsstillerne, om de virkelig tror, at det kan nytte noget at rejse de spørgsmål. For det er jo rigtigt, hvad hr. Poul Schlüter har sagt, at den forrige regering søgte at gøre det — og det skal den ikke klandres for — men det blev afvist. Tror man virkelig, det kan nytte noget at rejse de spørgsmål? Det er også en kendsgerning, at siden kuppet i Grækenland har De Forenede Stater genoptaget deres våbenleverancer til den græske hær osv. Tror man — og det er jo et spørgsmål, som man ellers gerne stiller fra de fire gamle partiers side, men nu vil jeg have lov til at stille det — at der er ret meget realitet i forslaget? Hvorfor spørger jeg på den måde? Det gør jeg, fordi jeg undrer mig over, at man overhovedet accepterer Portugal og Grækenland som medlemmer af Den Nordatlantiske Traktats Union. For er det da socialistisk folkeparti, som har haft ret, når vi, måske lidt ondskabsfuldt, gang på gang har hævdet, at præambelen til NATO-traktaten ikke er andet end ord eller en dårlig vittighed, eller hvad man nu vil kalde det? I denne præambel står nemlig bl. a. — jeg citerer:

„De“ — det vil sige underskriverne, altså også Portugal og Grækenland — „er fast besluttede på at sikre deres folks frihed, fælles traditioner og kultur, hvilende på demokratiets og den personlige friheds grundsætninger og på lov og ret.“

Det er teksten i Den Nordatlantiske Traktats præambel, som både Grækenland og Portugal har underskrevet, som de — det kan vi næppe blive uenige om — har noget

svært ved at leve op til, og som de ikke udviser nogen vilje til at ændre holdning over for. Det er ejendommeligt, at man ikke tager det skridt at rejse spørgsmålet om deres medlemskab inden for Atlantpagten. Det kan kun indicere for os andre, at det, som er afgørende, er strategiske hensyn, det er selve blokdannelsen, den strategiske blokdannelse, det er ikke spørgsmålet om frihed og demokrati.

Så er der hele det øvrige europæiske problem, det tyske spørgsmål, som forslagsstillerne kommer ind på, og hvor socialdemokratiet kommer med nogle konkrete forslag, som jeg straks vil sige at vi kan støtte. Det gælder således spørgsmålet om forbedringen af en sikkerhedskonference, og jeg beklager meget, at denne sikkerhedskonference sådan har fortaget sig — eller det hedder vist fortonet sig — i det uvisse, siden den nuværende regering blev dannet. Der blev sagt så meget smukt om den i statsministerens tiltrædelseserklæring og i tidligere udenrigsministerielle erklæringer, men nu er den gledet i baggrunden. Godt nok siger hr. Stinus, at der er mange måder at forberede en sådan konference på. Men må jeg så lige have lov til at sige til hr. Stinus, som har indflydelse derved, at han er medlem af et regeringsparti: ja men så foreslå dog nogle måder, så kom dog med nogle forslag, så gør dog noget! Jeg har det indtryk, det ganske bestemte indtryk, at der ikke siden regeringens dannelse er gjort noget til fremme af en sådan europæisk sikkerhedskonference.

Vi kan naturligvis også støtte de tanker, som er nævnt i bemærkningerne om oprettelse af handelskammer og om afskaffelse af kontrolrådspasordningen. Men jeg vil gerne have lov til at sige et par principielle ting om disse spørgsmål, for jeg tror, at det igen her drejer sig om problemer, som stikker dybere. Når man vil fremme afspænding, må man jo spørge sig selv: hvad er da årsagen til spændingen, hvor har spændingen sine rødder? Det er sikkert meget rigtigt, at forslagsstillerne, når de vil fremme afspændingen, især beskæftiger sig med det tyske spørgsmål. Men det tyske spørgsmål har eksisteret nu i 24 år, og det er stadig forblevet uløst. Man har prøvet med det, der er blevet kaldt de små skridts politik, og som jeg vil tillade mig at kalde